GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2½ galbini mon. sunătória.

Anulu XXXIV.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 74. Brasiovu 7 Octobre 25 Septembre **1871.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 4 Oct. Astadi se serbá onomasea Mai. Sale imperatului si regelui apostolicu Francisc u Iosifu cu cultu divinu in tóte besericele confesionali si la 10 óre in beserie'a rom. cat., pontificandu nou investitulu abate Eduardu Möller, care Dumineca -si tienú solenitatea primitieloru. Tóte branchele cu magistratulu si corpulu oficirescu dimpreuna cu poporulu, si junimea scolastica cu corpulu profesoralu si au intrunitu rogatiunile pentru prosperitatea regelui, pentru cá se póta multiumi tóte popórele sale. —

Brasiovu 29 Sept. 1871.

Se fimu blandi cá porumbii, dér' intieleptí cá sierpii.

II. Candu vine vorb'a de cestiunea strainiloru in Romani'a, óre pentru ce se vorbesce totu in termini generali, aruncanduse romani cu nenti si cu evrei toti intr'o óla?! Alte popóra nu o facu asia. In Germani'a toti germanii, — fia ei din Americ'a, din Rusi'a ori Ungaro-Transilvani'a nóstra, — asiedianduse odata acolo, si apucanduse de ocupatiune slabila, ori intrandu in servitiulu statului, ori alu unei corporatiuni recunoscute de elu, — se privescu fara distinctiune de indigeni, afara de casulu, candu ei insii ar' voi a remané in calitate de straini.

Déca Romani'a va acceptá acestu principiu, va avé indata cu unu numeru bunu de straini mai pucinu, — si cu unu numeru de patrioti buni mai multu.

Déca intre aceia s'ar stracura si cate unulu nedemnu de asemene favóre, — nu trebuie privitu altfeliu, decatu cá unu indigenu pecatosu cá toti pecatosii, pentruca de aceea are tiéra justitia, opiniune publica, politia si alte midiulóce de corectiune.

Intre strainii neromani se afla si de aceia, cari de multu s'au afiliatu societatei romane cu sufletu si cu trupu; cari au datu prin o viétia plina de virtute si de respectu pentru poporulu romanu si institutiunile lui, cea mai deplina dovada, ca afiliarea loru este sincera.

S'au dóra cugetati, ca poporulu daco-romanu e destulu de mare, destulu de tare, destulu de luminatu, incatu se nu i trebuie mai multu afiliarea nici a artei si industriei, nici a capitalului, nici a luminei? — Evangelie Zappa ajutamu ai convinge?

Éra a strigá in focului lupteloru de partita unulu-altuí'a: tu esti strainu! numai si numai pentruca se tiene de alta partita, este lucru ridiculu: di mama vecinei, ca e gusiata, cá se nu -ti apuce a dise ea d'antaiu! Intre strainii neromani se afla si de aceia, cari de si stau sub jurisdictiune si protectiune straina — respectéza societatea romana si institutiunile ei.

Aceia trebuie respectati, fiacare conformu conduitei sale.

Prin presa, prin convorbiri ocasionali ei trebuie capacitati, ca nu este demnu de ómeni onesti, a esploatá resursele vietiei dintre romani spre a subsistá, a aduná avere, a se bucurá de siguranti'a persónei si averei, — lucruri pentru cari indigenii trebuie se pórte multe si mari greutati, — fara de a ajutá la prosperarea interesseloru romane, fiacare dupa cum póte. — Unii potu contribui la institutiunile tierei, unii potu ajuta instructiunea si cultur'a poporului prin tienerea de tineri la invetiamentulu meseriesloru ecserciate de densii, la ceea ce se fia si obligati. — —

Numele acelor'a, cari totusi nu ar' voi a face nemica in acésta directiune, ar' fi de datu opiniunei publice, din acele comune, in cari traiescu, cá se devina respectivii adeverati straini, — ferinduse vercine a intrá in relatiuni cu ei, pe catu se póte. Acésta o potu face tóte organele administrative de prin tienute, comune orasianesci si satesci, fara de a veni in colisiune cu tractatele ori cu consulatele.

Legislatiunea póte se pasiésca la regularea afaceriloru comerciali si industriali, deosebindu acele ramuri, ce se tienu de comerciulu liberu si de meseriele libere, de cele, cari au lipsa de concesiuni anumite. Intreprinderile ce se tienu de comerciulu si de industri'a libera, dupá tractate le potu folosi si sudditii altoru poteri; — cele ce depindu dela o concesiune anumita, numai in casu, déca strainii cerendu concesiunea autoritatiloru romane, se voru deobléga, ca ei in insusirea de concesionari se voru supune pe deplinu jurisdictiunei autoritatiloru respective interne, si se voru lepadá de orice intrevenire straina. — Ei, se póte introduce sistemulu de camere si tribunale comerciali si industriali. Camerile comerciali patriotice apoi voru sci a veghiá asupra interesului comerciului romanu, si a paralisá abusurile strainismului fara de a se lovi pe totu pasulu de tractate etc. etc.

Intre straini se afla inse si unu enormu numeru de lepadaturi a l intregei societati europene. Acésta lepra de ómeni este in adeveru periculósa pentru bun'a ordine sociala in Romani'a. — Nu perdu mai multe cuvinte a o calificá mai cu deamenuntulu. Cine a calcatu vreodata stratele Bucuresciloru, Iasiloru, Galatiului etc. o cunósce pe deplinu. Pre totu pasulu o fisionomia, ce te face a o aduce in óre-care relatiune cu spandiuratorile, cu puscariele, (casele de inchisórea criminaliloru), cu gendarmi, cu rapiri, furturi si insielatiuni. In contra acestei lepre, ce din di in di vine mai numerósa, trebuie se lucre politi'a si justiti'a romana, cá se scape de dens'a. — Nu in restempuri, cu ostentatiune asupra masseloru intregi deodata, pentruca adversariloru tierei asia li se dá cuventu a denunciá aceste incercari, ca suntu prigoniri fanatice, esite din indemnulu netolerantiei relegionari ori nationali; ci pe incetulu precum le este si intrarea, lucrandu di si nópte necurmatu spre ai descoperi si ai da cá pe periculosi societatei spre retramitere in patri'a loru consulateloru, ori justitiei

III. In Romani'a, acestu punctu de intalnire alu comerciului orientale si occidentale, acésta tiéra binecuventata cu tóte productele naturei, locuita de unu poporu bunu si blandu, in proportiune cu estinderea teritoriului lui micu la numeru, unde se crucisiaza atatea interese nationali, relegionari, politice si comerciali, cate popóra mari suntu in Europ'a, concursulu strainiloru totudeun'a va remané mai mare, decatu in ori-care altu statu europeanu. Institutiunile ei publice, viéti'a sociale in genere totudeun'a va sta sub cea mai rigorósa critica a intregei Europe. Pentru acésta este necesariu, cá Romani'a cu o di mai tempuriu se incépa a-si reformá tóte ramurile organismului ei pe base solide, se-si cultive poporulu seu cu intiéla si inca in toti ramii de industria, solidandui caracterulu lui nationale, cá se se destepte in tóte clasele lui idea despre patri'a romana, despre onórea ei, si despre necesitatea: unei activitati continue spre a nu remané luatu pe dinainte cu esploatarea avutieloru tierei de toti trasii si impinsii, servindule de hamali si scie Ddieu de ce nu. Lumin'a culturei indata i va redica la nivelulu de patrioti, cari au inscrise pe baierele animei nu numai averea, ci si folosirea ei pentru prosperarea patriei romane. — —

Cu respectu la straini este necesariu, a reduce influinti'a consulateloru la atatu, catu o ecsercésa in alte staturi europene de acelasi rangu; adica: cá in Svedi'a, Danimarc'a, Ungari'a etc.

Pana candu inse va fi silita totu a mai geme sub dreptulu de jurisdictiune consularia, se faca ce póte spre a aduce o ordine in cestiunea strainiloru, pe cale administrativa.

Dupa a nóstra parere ar' fi unu pasu de progresu, déca in ministeriulu de interne ori in celu de esterne s'ar stabili o sectiune catu de mica pentru de a tiené in evidentia strainii, (in conlucrare cu consulatele). Avendu odata o evidentia despre ei, — se potu priveghiá fara mare greutate miscamentele loru, — sporirea intrarei ori esirei din tiéra, — ocupatiunile loru, folósele ori daunele ce resulta din acele ocupatiuni, si calcule precise pentru securitatea statului si natiunei pentru timpuri viitórie.

Consulatele sciindu bine, ca asia ceva nu se póte denega unei administratiuni regulate, ce voiesce a deveni regulata, nu voru denega concursulu loru — pentruca atunci s'ar compromite pe sene. —

Ce ar' mai remané apoi de facutu, depinde de la diligenti'a, tactulu, tenacitatea si talentulu, cu care acelu organu administrativu va sci implini chiamarea sa. — —

La organisarea justitiei.

Bucurative si ve veseliti fraternisantiloru, ca-ci respati'a vóstra multa este la ei, ca cari fraternisati?!?

Pentru organisarea administratiunei justitiei s'a facutu deja pasulu celu de antaiu. Presiedintii suntu denumiti afara de 16 insi, dintre cari 5 ardeleni*). Din list'a celoru denumiti ne putemu convinge pre deplinu despre bunavointi'a guvernului facia cu romanii ardeleni, ne putemu convinge catu pondu putemu pune pre apromisiunile celoru ce fraterniséza cu romanii, ne putemu convinge in fine, cum respectéza cei dela potere legea facuta de ei insisi.

§ 4 a art. de lege IV din an. 1869 despre ecsercearea poterei judecatoresci suna asia:

„La ocuparea posturiloru judecatoresci e de a se pune atentiune deosebita pre acea, cá denumirile . . . . pre langa calificatiunile prescrise la §§ 6, 7 se se intample, **dupa potintia** din gremiulu cercului . . . . si dupa dispusetiunea §-lui 17 art. de lege 44 1868, cu privire **ecuitabila** la individii de diferite nationalitati."

Acum se luamu amana consemnatiunea presiedintiloru denumiti, se o combinamu cu citatulu §, si vomu afla: ca dintre 17 presiedinti, 10 suntu maghiari, 1 arméu, (déca voiti maghiaru si acela)

*) S'au denumitu si aceia si totusi intre 86 de presiedinti in tóta Ungari'a abia se afla vreo 6 nume romane!!! — R.

3 sasi, **2** romani! si 1 — (se me ertati: ca nu sciu ce e, sasu séu maghiaru, mai bine credu: ca maghiaru) — (dela Fagarasiu) — sum'a 17. De aici póte vedé chiaru si orbulu, cata atentiune a pusu d. ministru de justitia la § 4 art. IV de lege citatu.

Pentru 1,100.000 romani suntu **2**, pentru 5—600.000 maghiari 10, déca vreti 11, séu chiaru 12, pentru 200.000 sasi 3 presiedinti, cari au de a face dreptate. Cautati acum dreptate, fratietate, egalitate, ecuitate, si spuneti-mi si mie unde o aflati!!! Scóte-ti caciul'a dloru fraternisanti, si ve inchinati cantandu: Aliluia! séu Alehluja!

„Pesti Napló“ organu guvernementalu — la parere — ar' fi multiumitu cu denumirile — firesce, ca trebuie se fia multiumitu cu lucrarile stapanului seu — afirmandu, ca acelea s'au facutu cu privire singura la „capacitate si calificatiune, apoi cu privire la opiniunea publica (?), de vreme ce s'au denumitu mai totu de cei alesi prin municipia de vice-comiti si judi primari, — (presiedintele Siustai nu era alesu prin opiniunea publica?) — dér' recunósce si elu: ca diferitele nationalitati nu s'au respectatu, ce inse alta suplinitu prin acea: ca ministrulu au denumitu de aceia, cari cunoscu limb'a poporului (?); — multiamu fórte frumosu de astfeliu de ecuitate! Vedeti dloru fraternisanti cum se esplica legea facuta in detrimentulu nationalitatiloru? Chiaru candu legea se vede, ca ar' fi nitielu favoritória nationalitatiloru, dnii dela putere o sucesca si resucescu si o esplica totu in favorulu loru. „Pentru ce denumimu presiedinti de romanu, candu avemu noi de ai nostri, cari sciu vorbi cu rumunii;“ — dér' spuneti-mi, óre cum sciu vorbi acei dni cunoscatori de limb'a poporului cu rumunii, candu éta cum se esprima despre limb'a romana, candu i intrebi: „értem én jól a régi oláh nyelvet, s tudok is beszélni az oláhokkal, (sic!) de ézt az uj román nyelvet telyességel nem értem, különösen a román ugyvédek által beadott román iratokat nem is olvashatom, (sic!) sokkal bonyolodottabb a franczia nyelvnél“; poftimu dle dela „Pesti Napló“ amploiatulu dtale cunoscatoriu de limb'a poporului! apoi óre cum va face elu deptate romanului, candu **nu i precepe limba**?! Se se folosésca de translatoru? si mai reu. **Unde i garantia? — Ce mai satira!** — Dice „Pesti Napló“: ca s'a privitu la capacitate si la calificatiune; dér' en spune-mi, in totu Ardéulu dta si stapanulu dtale numai 2 romani ati aflatu calificati de presiedinti? credi baremu dta ce vorbesci? séu dóra numai pentru acea ai limba, cá se-ti ascundi cugetele? nu te insiela dle pre dta insusi, ca-ci pre romanu nu lu vei insiela, romanulu scie, ca are sute de individi mai calificati cá presiedintii dtale, sute de insi suntu in stare a arunca si a primi manusi'a presiedintiloru dtale, incatu privesce cunoscienti'a de legi si administratiunea justitiei. Dér' te lasu nitielu, se vedemu ce dice colega dtale „Hon“.

„Gazet'a maghiara „Hon“ nu e multiumita de feliu cu denumirile, spune apriatu, ca nu s'a luatu privire nici la capacitate nici la calificatiune, ci numai la acea: ca se fia „jobboldalisti“ (deákisti), apoi — departe de a maguli nationalitatiloru — dice: ca nationalitatile nu s'au respectatu de locu, ce trebuiea de altmintrelea se se faca. Asia, éta ecuitate, despre care vorbesce legea, si cu care ve place atatu de multu se ve faliti; — se ve mai credemu vorbeloru, candu falsificati si legea facuta de dvóstra in favorulu dvóstre si in detrimentulu nostru? — ba nici odata.

Dice „Hon“ mai departe, ca nu s'au luatu in privire nici opiniunea publica; de vreme ce vicecomiti si judii primari nu s'au alesu prin opiniunea publica, ci prin maiestri'a celoru dela putere. Sic! Asta nu o dice romanu, ci vi o spune unu maghiaru incaltiatu imbracatu cá si dvóstra; — ce cercati de a ne mai imbetá cu apa rece! Totu „Hon“ dice: ca si romaniloru li s'a facutu destulu prin denumirea de presiedinti romani la Naseudu si Fagarasiu? nu sciu ce va se dica prin asta, celu pucinu eu nu sciu, ca Keul se fia romanu, séu dóra s'a botezatu mai de curundu? se póte, precum se póte si acea, ca d. Para din Hatiegu cu ocasiunea denumiriloru a trecutu de romanu, pentruca mosiulu seu a fostu romanu. Multiamu de omenie . . si ecuitate . . chiaru si cei mai „jobb érzelmü“ romani credeau, celu pucinu presupuneau, ca baremu la Fagarasiu, Hatiegu, Abrudu si Naseudu se voru denumi romani, eu inse me miru cum de s'au numitu pentru Naseudu si Abrudu, ca-ci de si nu se afla sufletu de maghiaru in totu districtulu Nasendului, óre nu puteau prinde din Intreadamu vreunu evreu impintenatu si sineratu? si astfeliu se-si credéa pre venitoriu ómeni! . . Se apropie timpulu alegerei de deputatu . . . . me temu, ca nu voru mai capata nici 2 alegatori, cá in trecutu . . . Naseudenii suntu cam mari la capu, nu se imbéta de orice. . . La Abrudu? O! Abrudenii au realesu de deputatu pre d. ministru de justitia, si trebuiea se li se resplatésca. . . . Dér' ce mai lamentezu? mai avemu inca sperantia, la Turd'a, Aiudu, Alb'a Iulia, Mediasiu si Sighisiór'a inca de aici inainte au de a se denumi presiedintii, Mediasiu si Sighisiór'a suntu anume reservate pentru romani . . . de cumva voru alfa calificati? . . . la Turd'a? acolo trebuie se denumimu pre unu gazetariu alu nostru . . . „M. Polgár“ i scie si numele; la Aiudu? Dómne apera se tramitemu acolo romanu, . . . la Alb'a Iulia? ecuitatea poftesce se se denumésca unu evreu, ca-ci acestu orasiu déca nu se póte numi romanescu — satele nu se ieau in consideratiune — atunci nu i compete altu nume decatu — evreescu —. Se speramu! avemu lege, si legea ne intaresce in sperantia. Pentru orasiele din Ardélu s'au denumitu 4 comiti supremi si nici unulu romanu, Hatiegu, Hunedór'a orasie curatu romanesci, Abrudu mare parte rom., Vizocn'a rom. si sasescu si vreo cativa unguri, Alb'a Iulia rom. — evreescu, au capetatu comite supremu totu de maghiaru . . . la tribunalele de pana acum au fostu 4 presiedinti de romanu, acum avemu 2, inaintamu! . . Astadi mane voru urma denumirile asesoriloru si judiloru singulari, póte ca se voru afla si pentru acestea posturi individi calificati cunoscatori de limb'a poporului, alesi in an. 1867 si de atunci incóce totu prin opiniunea publica descrisa prin „Hon“, — mai nimerita denumire nu se póte cá a acestora . . pana acum dela acestia cá alesi prin opiniunea publica, nu puteamu astepta multu, ne amu totu plansu si ne plangemu in contra loru, dér' catu voru fi denumiti, se voru schimba, voru fi cei mai calificati, mai apti si mai harnici judecatori (?). Nu eu afirmezu asta, ci „Pesti Napló“, care dice: ca denumirile se facu dupa opiniunea publica — uitandu-si, ca in dilele trecute nu se potea destulu vaiera in contra judecatoriloru alesi, asia faceau tóte gazetele maghiare, mai in toti numerii descoperiau neajunse, lasitate, defraudari chiaru. Dér' inca odata, se avemu sperantia! in d. ministru de justitia si in lege, care dupa lege ne va face dreptate.

Domnule ministru de justitia! porti unu nume, decatu care nu i mai frumosu pre lume, ministru alu justitiei! fi bunu si nu -ti da numele de minciuna, fa dreptate déca credi in dieitate, respectéza baremu data legea adusa sub influintia dtale, si nu ne da ocasiune a striga in lumea lata: ca nu e dreptate! „Pesti Napló“ te insiela, candu dice: ca ai satisfacutu nationalitatiloru tramitiendule ómeni, cari le cunoscu limb'a, — limb'a romanului numai romanu nascutu o cunósce, maghiarulu nici odata, caci acestuia i e rusine se se degradeze a invetia limb'a fostului iobagiu, — a vorbi, si a te intielege cu „oláhokkal a régi oláh nyelven“ nu insemnéza a sci limb'a romana, si déca nu sci, si nu cunosci limb'a lui, cum lu vei asculta, cum i vei face dreptate, elu va cere pane, si i vei da pétra. Dér' romanulu nici nu cauta, nici nu scie cere dreptate dela „bátyám uram“ si dela „ócsem uram“, ca-ci acestora trebuie se le cajuleze, si romanulu nu se precepe la de acestea, lui i trebuie judecatoriu, care se i intielége si precépa durerea, candu i dice: fa-mi dreptate! si maghiarulu nu va intielege pre romanu in veci, ergo — nu i va face indreptate in veci. —

Romanasiulu m. pr.

UNGARI'A. La propunerea lui Deák diet'a, dupa ce se primi proiectulu de imprumutu de 30.000 fl. si creditulu supl. pentru min. de justitia, s'a si amanatu pana in 28 Oct.

In siedinti'a din 26 respunse min. de cultu Pauler la interp. lui Schwarz, ca episcopulu Caransebesiului a opritu pe docenti a cerceta cursulu repetitoriu sub pretecstu, ca ordinatiunea ar' taia in dreptarile autonomici. Ministrulu nu apróba acésta parere si lasa responsabilitatea asupra episcopului. —

AUSTRO-UNGARI'A. Vien'a 2 Oct. Germanii centralisti si decembristi facu mereu demustratiuni. In Teplitz una adunare primira pe corifeii decembristi cu entusiasmu freneticu; numai conductulu de tortie numera preste 500 insi, dupa care urmá la 10 mii ecsaltati. Nemtii se tienu de protestulu in contra concesiuniloru de autonomia provinciale si dreptulu de statu alu Boemiei.

Boemii primira adres'a la rescriptu, primirea careia de catra imperatulu va trage perdeu'a titubarii. Boemii se totu consulta in comisiuni si se afla gata si cu modificarea legei de alegere, cu totu reclámulu representantelui regimului.

Maghiarii tienu de opiniunea lui Deák, cá se remana retrasi in caus'a hohenwartiana, pana candu regimulu va sustiené constitutionalismulu. Deák dice, ca ei nu voru suferi amestecelu lui Hohenwart, ca-ce ei voru face procesu scurtu cu nationalitatile Ungariei, fara amestecu, dér' pana candu Hohenwart remane in dualismu n'au se lu impedece in actiune. Nu, ca nu potu, dér' cu multiumirea nationalitatiloru, a croatiloru, romaniloru, serbiloru, slavacilorn nu se pote face procesu scurtu cu fraternisari mincinóse, cari nu voru poté nici odata vindeca indignatiunea respingeriloru si a desconsiderarei celei nepeldujte in Europ'a. — Nu sil'a impregiurariloru, ci anim'a binevoitória posede formeculu de a poté face procese scurte. —

SOCIETATEA ACADEMICA ROMANA.

Sectiunea istorico-archeologica.

Siedinti'a I, 21 Augustu 1871.

(Urmare.)

Ordinea dilei. Publicarea operelor Cantemiriane.

D. secretariu Papiu da lectura decisiunei societatei academice din 4 Septembre 1870, (Anali III, 48), care suna: „Pentru tiparirea opereli lui Cantemiru „Descriptio Moldaviae“, d. Urechia emite opiniunea cá se se faca o biografia a lui Cantemiru si o critica literaria asupra scrieriloru lui; se se incépa tiparirea cu acést'a si cu opulu Descriptio Moldaviae; se se continue apoi publicare cu tóte scrierile Cantemiresciloru.

D. Papiu se ofere a dá la sesiunea anului viitoriu descrierea vietiei lui Cantemiru si a opereloru lui; observa inse, ca pentru a evitá confusiunea de atributiuni ale sectiuniloru, sectiunea istorica era chiamata a se pronunciá asupra tiparirei scrierei lui Cantemiru Descriptio Moldaviae, cá asupra totu ce este istoricu si statisticu, remanendu cá sectiunile intrunitu se incuviintieze spesele necesarie de tiparu.

In urma s'a luatu concursulu:

„Delegatiunea este insarcinata cu tiparirea operei lui Cantemiru Descriptio Moldaviae.

„Tiparirea se va face si in traductiune romana. Spesele de tiparu se voru face din economiele bugetului. Cá preambulu la acestu opu se va publicá biografi'a lui Cantemiru si critic'a literaria asupra scrieriloru lui, ce se insarcina dlu Papiu a presentá la sesiunea anului viitoriu. Acésta publicare va formá incepututu unei publicatiuni colective a scrieriloru Cantemiresciloru.“

D. Papiu aréta, ca acestu conclusu nu s'a executatu. Delegatiunea, oficiulu administrativu alu societatei, n'a tiparitu Descriptio Moldaviae, probabilmente, pentru ca spesele nu erau prevediute si in bugetu.

Incatu pentru biografi'a lui Cantemiru, d. Papiu spune, ca de si s'a ocupatu cu tóta seriositatea, déra nu i a fostu prin putintia de a-si terminá lucrarea, antaiu pentru ca unele opere neaperatu necesarie la acésta lucrare nu si le a pututu inca procurá; alu doile, pentru ca unele scrieri fórte importanti, relative la acésta biografia, fiindu facute in limb'a rusésca, inca nu s'au pututu traduce, si in fine, simtiea necesitatea de a se face cercetari dupa urmatóriele scrieri inca necunoscute ale lui Cantemiru, si anume:

1. Moldaviae nobilitatis genealogiae: Ms. in limb'a latina, despre care mentioneza Cantemiru la finea prefaciunei sale latine puse in frontea chronicului, (vedi Chronicu, edit. de Iasi, p. LXXI si Istori'a Cnéz'a Constantin'a Cantemir'a. Moscvi, 1782. p. XXXI). Acestu Ms. se afla in bibliotec'a din Petroburgu séu Moscv'a.

2. Din corespondinti'a urmata la 1834, intre consululu rusescu Timkovski si metropolitulu Veniaminu, (publicata in edit. de Iasi a Chronicului p. IX—XII) resulta, ca se tramisese atunci la Iasi din archivulu ministeriului trebilloru straine din Ru-

si'a, „dóue carti alcatuite de princ. Cantemiru, anume Istori'a Moldovei si Valachiei in limb'a moldovenésca sub titulu Chronicula vechiu alu Romano-Moldo-Vlachiloru, si alt'a, in limb'a latinésca, numita Historia Moldo-Vlachica, scrisa de insa-si man'a principelui." De abia se póte crede, ca tramitietoriulu manuscripteloru si editoriulu dela 1835 alu Chronicului, se fi confundate prefatiunea latina a lui Cantemiru cu istori'a latina a lui. Acésta Historia Moldo-Vlachica déra, n'ar puté fi alta decatu originalulu Chronicului in limb'a latina, despre care se credea si se crede inca, ca ar' fi periitu in marea Caspi'a (vedi biografiele lui Cantemiru).

3. Chroniculu, editiunea de Iasi 1835, e plinu de erori de tiparitu si are mai multe lacune in textu. Atatu erorile catu si mai vertosu lacunele s'ar puté indreptá si indeplini cu Ms. Cantemiru ce se afla in bibliotec'a din Blasiu. Acestu Ms. lu vediuse Engel la 1800 in Blasiu in bibliotec'a monastirei. Sam. Klein, intr'o epistola catra Engel, spune, ca unchiu seu, nemuritoriulu episcopu Inocentiu, lu cumperase in Vien'a, pe la 1730, asia déra la vr'o siépte ani dupa mórtea lui Cantemiru, dela unu negutiatoriu, care fusese in Petruburg (vedi Engel Litteratur der Walach. und Mold. Gesch. p. 26). D. Papiu spune, ca cerendu informatiuni dela Blasiani asupra Ms. Cantemiru, prof. Moldovanu i scrie, ca in adeveru acestu Ms. se afla pana astadi in bibliotec'a Blasiului intr'o copia facuta la 1756 dupa vechi'a copia procurata de episcopulu Inocentiu, pe la 1730. Póte, ca cu ajutoriulu copiei Blasiane s'ar puté indeplini lacunele Ms. publicatu in Iasi la 1835.

In fine:

4. D. Papiu aréta, ca Cantemiru a scrisu Chroniculu seu la indemnarea academiei din Berlinu, alu carei membru erá Cantemiru (vedi Chronicu, edit. Iasi, I, 223—224; vedi diplom'a de membru alu academiei, data in Berlinu la 11 Iuliu 1714 in Istori'a etc. p. 315). Dlui presupune, ca academi'a din Berlinu va fi pastrandu corespondintii'a sa cu Cantemiru din acésta epoca.

Propune, deci, ca academi'a nóstra prin delegatiune, se iea mesurile necesarie;

a) Pentru procurarea Ms. latinu Historia Moldo-Vlachica, si a Ms. Genealogiae Moldaviae nobilitatis, precum si a altoru manuscripte ce negresitu se mai pastréza dela Cantemiru in bibliotecele si archivele din Moscv'a si Petruburgu.

b) Pentru procurarea Ms. Cantemiru din bibliotec'a dela Blasiu.

c) Pentru procurarea corespondintiei, ce va fi urmatu inainte si dupa 1714, intre academi'a sciintieloru din Berlinu si principele Cantemiru.

d) Pentru traducerea biografiei Cantemiru scrisa in rusesce.

Sectiunea istorica incuviintiéza acestе propuneri.

Dupa acésa, dlu Papiu propune cá sectiunea istorica se decida publicarea manuscriptului Descriptio Moldaviae pana la sesiunea viitória, numai in textulu lui Cantemiru, chart'a Moldaviei si Cantemiru dupa editiunea Buschingiana, si o notitia asupra acestui manuscriptu.

Incatu pentru viéti'a si operele lui Cantemiru, dlui, procuranduse cele necesarie, spera, ca va fi gat'a cu acestu studiu pana la sesiunea viitória.

D. Odobescu, luandu curentulu, propune, ca mai inainte de tóte se se faca, program'a despre modulu publicarei opereloru cantemiriane. Incatu pentru Descriptio Moldaviae, acestu manuscriptu se se publice catu mai curendu intr'o editiune demna de principele-autoru, si mai alesu cu note critice, istorice, geografice, statistice etc., in cari note datele cantemiriane se se compare cu datele ce se afla la autorii anteriori lui Cantemiru, contimpurani si posteriori lui, cati au scrisu asupra aceleiasi materie. Dlui róga pe d. Papiu se se insarcine cu acésta lucrare.

Dlu Urechia nu crede indispensabili datele anteriori si posteriori epecei lui Cantemiru, ci numai culegerea dateloru relative din scriitorii aceleiasi epoce.

Dlu Papiu impartesiesce ide'a dlui Odobescu, de unu studiu comparativu asupra Moldaviei din timpii cei mai vechi pana in dilele nóstre. Dlui insu-si s'a ocupatu si se ocupa cu acést'a. Acési'a este o lucrare din cele mai grele, care negresitu cu timpulu se va si face. Se róga inse, a nu se confunde dóue lucrari cu totulu diverse: culegerea si publicarea dateloru, documenteloru, scrieriloru, de o parte, si studiulu criticu si comparativu asupra loru, de alt'a. Se facemu si noi, precum facu alte societati academice; se distingemu aceste dóue lucrari; alt'a e a culege si a publicá cum s'a gasitu, alt'a o studiulu asupra celoru descoperite si publicate. Nu n dreptu, cá se intardiamu cu darea la lumina, puru si simplu, aceloru descoperite, pana ce amu fi noi gat'a cu studiele nóstre critice. Cele necunoscute se se publice indata cu tóta fidelitatea, póte ca afara de noi se voru mai gasi si altii, cari voru ajutá sciinti'a cu cunosciintiele si studiele loru. Propune deci, cá, dupa ecsemplulu altora academii, se ne marginimu a dá la lumina fara intardiare, manuscriptulu inca necunoscutu ce posedemu, si studiele ulteriori asupra lui, voru urmá de sine, mai cu inlesnire si mai cu folosu.

Incatu pentru programa, acést'a negresitu are se se faca, der' timpulu fiindu acum inaintatu, ea nu se va puté desbate decatu in sesiunea viitória. Veri cum ar' fi acea programa, ea nu trebuie se impedece publicarea Ms. Descriptio Moldaviae, in cursulu acestui anu.

Dupa tóte aceste desbateri dlu vice-presiedinte resume in modu claru tóte cele dise; se da apoi lectura urmatórei propuneri formulate de d. Iosifu Hodosiu.

„1. Publicarea opereloru cantemiriane va incepe cu Descriptio Moldaviae, si se va continuá din anu in anu, cu alte opere ale autorului.

„Descriptio Moldaviae se va publicá numai in textulu latinu, puindue la inceputu portretulu lui Dim. Cantemiru, chart'a Moldaviei de Cantemiru dupa editiunea Buschingiana, si o notitia asupra Ms. dela Moscv'a.

„Cu editarea se va insarciná dlu A. Papiu Ilarianu.

„D. Papiu Ilarianu spera, ca procuranduse cele necesarie, pana la sesiunea viitória -si va terminá si studiulu, cu care se ocupa, asupra vietiei si operelor lui Dim. Cantemiru.

2. Descriptio Moldaviae se va scóte in formatu 8°, charti'a Nr. 8, litere garmondu, 500 ecsemplare.

„3. Spesele editiunei se voru acoperi din economiele subventiunei dela statu.

„Aceste spese suntu:

a) Pentru chart'a, 24 topuri à 20 lei	480	—
b) Pentru 21 cóle tiparitu, à 60 lei cól'a	1260	—
c) Pentru chart'a geografica si unu facsimile	352	50
d) Pentru legatu	55	—
e) Pentru traducerea din rusesce a nóue cóle de tiparitu Vieti'a lui Cantemiru	352	—
	2500	—

4. Onor. delegatiune academica va luá mesuri pentru scótera unei copie esacte a Ms.

5. Sesiunea istorica va supune aceste conclusiuni sectiuniloru unite ale societatei pentru incuviintiarea speseloru si trecerea loru in bugetulu anului viitoriu."

Se pune la votu punctulu antaiu din acésta propunere si se primesce.

Timpulu fiindu inaintatu siedinti'a se redica la 6 óre post-meridiane.

In siedinti'a viitória se va continuá votarea asupra celorulalte puncte ale acestei propuneri.

V.-presiedinte: G. Baritiu.

Secretariu sect.: A. Papiu Ilarianu.

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci 2 Oct. Avemu a anunciá astadi romaniloru o scire din cele mai mari, cea mai mare ce se póte dá unei natiuni de gintе latina. Acést'a este miscarea Francisi si a Italiei, surorile nóstre mai mari, catra o aliantia panlatina.

Nu este multu timpu inca de candu despotismulu si ultramontanismulu ce domnea in reginile puterei din Franci'a o desbinasera de puteric'a parte a gintei latine din peninsul'a italica, manjindu chiaru colinele Montanei cu o lupta fratucida. Acea putere se derima prin greutatea coruptiunei ce insasi gramadise asupra-si, natiunea francese plati amaru plecarea indelungata a capului si suptu despotismu, inse indata ce o era de moralitate inlocui regimele imperiului, indata ce prin form'a republicana se stabili singurulu guvernu posibile in Franci'a, oferindu garantie de stabilitate, geniulu gintei latine desfasiura din nou aripele sale protectóre, si la strigatulu seu vediuramu pe ministrulu de esterne alu Franciei d. de Rémusat, strabatendu muntele Cenis si ducundu cu sine si in Itali'a voinți'a guvernului republicei si a natiunei intregi de a pune cá temelie a apararei, a prosperitatei si a gloriei gintei latine unirea strinsa a tuturoru ramureloru sale.

Eca ce citimu prin diuariele straine asupra primiloru pasi ai Franciei in acésta marétia si salvatória idea':

„Regele, sosindu eri diminéti'a, 18 Septembre, in Turinu, a primitu in audientia particularia pe d. de Rémusat ce venise in orasiu de cu sér'a.

„Intrevederea a fostu fórte cordiale.

„Astadi, la banchetulu, la care asistá 800 persóne, presiedíutu de sindicatulu din Turinu, d. de Rémusat a redicatu unu toastu pentru regele Victoru Emanuele si a staruitu multu asupra aliantiei necesarie a gintei latine.

„D. Visconti Venosta (ministrulu italianu) a redicatu unu toastu pentru presiedintele republicei francese si pentru uniunea acestoru dóue popóre.

„Aceste dóue toaste au fostu fórte multu aplaudate.

„Unu alu doilea banchetu s'a datu, la care a asistatu o multime de invitati. Primariulu din Turinu a redicatu unu toastu pentru regele Victoru Emanuele.

„D. de Rémusat a aratatu cele mai caldurése simtiemente de amicie ale Franciei pentru Itali'a.

„Noi suntemu toti de rasa latina, si trebuie se fimu toti uniti. Acest'a este adeveratulu momentu de a ne aminti legaturele ce ne unescu.

„Ministrulu francesu felicita apoi Itali'a si pe regele seu. Elu dice, ca strabaterea muntelui Cenis este unu drumu de pace si de salute si aduce aminte, ca Turinulu este léganulu renascerei Italiei. In numele republicei francese, elu bea pentru independinti'a tuturoru popóreloru si pentru libertate. (Aplause frenetice.)

D. Visconti bea pentru salutea republicei francese, pentru ministrii Franciei, pentru amici'a ei, pentru pace, pentru progresulu si prosperitatea generale."

Nici decaderile Franciei imperiale, nici victoriele Prusiei nu putura opri cá natiunea francese, reintrata in ecsercitiulu suveranitatei ei prin form'a republicana, se nu redice din nou drapelulu ideeloru celoru mai maretie, idei de acele, cari singure au puterea de a misca lumea, de a seversi revolutiuni in societatea intréga scl. — „Rom."

Bucuresci 4 Oct. Corpurile legiuitórie suntu ér' conchiamate la o sied. estraordinaria pe 29 Oct. nou, in caus'a strousbergiana. Se suna, ca schimbandose ministeriulu, se va disolva camer'a si se voru face alte alegeri si mai pe indelete. —

— Diurnalele intr'unu cugetu ér' vorbescu de necesitatea unui congresu panlatinu; elu in adeveru ar' cementa interesele de aperarea vietiei consangene; dér' ar' trebui divulgata prin statele respective, prin fundarea unui diurnalu „Panlatinu" in Rom'a, unde se proiecta tienerea congresului din partea dunareniloru daco-romani. — Ideele nu se nascu, dise Platone, ele se afla in ratiune si intelligentia, care reproducundule, le póte preface si in realitate prin constanta activitate. —

Comitetulu centralu

pentru serbarea dela Putn'a 1871.

Onorat'a Redactiune este rogata a publicá acésta lista:

Inchiandose lucrarile pentru serbarea dela Putn'a din 15/27 si 16/28 Augustu 1871 intru memori'a lui Stefanu celu mare, comitetulu simte indatorirea a reportá detaiatu onor. publicu romanu despre intrég'a sa lucrare dela ordirea ideei pana la momentulu, in carea ea se privesce de realisata — celu pucinu specialu pentru acésta ocasiune. Comitetulu crede a-si implini acésta datorintia cu suveranulu onor. publicu romanu si facia cu caus'a déca va edá o brosiura, desfasiurandu in ea pre largu ansa, istoriculu, scopulu si decurgerea serbarei, impreunandu totuodata o dare de séma preste tóta activitatea sa cá organu ecsecutatoriu alu dorintieloru junimei romane academice si a intregei natiuni. Acésta inse nu se póte intemplá mai curendu decatu pana ce comitetulu nu va substerne reportulu si socotelele adunarei generale a juniloru

romani din Vien'a — dela carea comitetulu a fostu alesu — spre dejudecare; deocamdata comitetulu centralu da publicitatei sumele incurse in anulu 1871 pentru realisarea acestei sante si memorabile serbari:

		v. a. fl.	cr.
On. consiliu com. alu urbei Iasi	1000 fr.	480	—
„ „ „ Bucuresci	500 „	240	25
„ „ „ Barladu	500 „	241	—
„ „ „ Botusiani	500 „	241	25
„ „ „ Folticeni	300 „	144	—
„ „ „ Bacau	200 „	96	50
„ „ „ Pétr'a	200 „	95	90
Comitet. perman. alu jud. Romanu	300 „	144	—
„ „ Sucév'a	300 „	144	—
„ „ Némtiu	200 „	95	90
Dela onor. Redactiunei alu diuarieloru: „Romanulu“ colecta de 1043 fr. 54 cent.		502	69
„Cur. de Iasi“ „ 700 „		337	75
„Dreptatea“ „ 14 galbeni		80	50
Dela Ploiesci colecta prin Red. „Romanului“ 220 fr. . . .		105	71
Dela comun'a Dorn'a-Candreni (Bucovin'a)		9	—
„ Poian'a-Stampi (Bucovin'a)		12	—
Dómn'a Alecsandrin'a Haralambie nasc. Maghieru 15 Npd. . . .		146	40
Domnulu Dr. Alecsandru Mocioni .		50	—
„ Dr. Eugeniu Mocioni . .		50	—
„ Nic. de Cristea propr. mare (Costina)		50	—
„ Axentie Severu din Tövis .		50	—
„ Adamu Cambureanu . .		15	—
„ I. Stamati . . .		10	—
„ T. Dobrescu advocatu 40 fr.		14	41
„ I. Bratenau din Lipsi'a 6 tal.		10	68
„ Lascaru Radu 1 Npd. .		9	61
„ Vasilie Burla 2 galbeni .		11	50
„ G. Mihailescu 1 Npd. .		9	61
„ B. Baiulescu parochu . .		8	—
Domnii teologi din Caransebesiu .		10	—
„ V. Burla 5 fl. 20 cr., G. Giurgiuvanu 5 fl., I. Bratescu 1 fl., G. Danu 1 fl., st. gimn., D. Marescu 1 fl., la unu locu .		13	20
List'a Nr. 2 prin d. I. Craciunesculu: DD. M. Stanescu 2 fl., E. M. Misiciu 1 fl., D. Iorgoviciu 1 fl., N. Pecurariu 2 fl., I. Radneantiu preutu gr. or. 1 fl., G. Dogariu 2 fl., V. Palcu 2 fl., I. Belesiu I. Craciunesculu 1 fl., la unu locu .		13	—
List'a Nr. 3 prin d. I. N. Adrianu*) 37 galbeni		213	49
List'a Nr. 26 prin d. Iosifu Miescu: DD. T. Papu 2 fl., Ianculescu 2 fl., P. Catnisda 1 fl., A. Damaschinu 1 fl., Dr. A. Maniu 2 fl., T. Neagoe 1 fl., I. Miescu 1 fl., la unu locu . .		11	—
List'a Nr. 39 prin d. Ioane Rusu protop. gr. cat.: D. Ioane Rusu 3 fl.		3	—
List'a Nr. 43 prin d. Isidoru Procopeanu parochu gr. or. din Dorna-Candreni: D. Isidoru Procopeanu 25 fl. .		25	—
List'a Nr. 46 prin d. N. Levitchi parochu gr. or. din Sinauti: Dómnele Eufrosin'a Petrescu 2 fl., Mari'a Petrescu 1 fl., Eufrosin'a Patrasiu 1 fl., Sus'a Ciupercoviciu 1 fl., Ecaterin'a Levitchi 1 fl., Cleoni'a Hostiucu 1 fl., Iulian'a Patrasiu 2 fl., gr. c. catechetu din Siretiu 1 fl., la unu locu		10	—
List'a Nr. 49 prin d. Samuilu Petresculu parochu gr. or. din Crasn'a: DD. Teodosiu Iliutiu din Ciudeiu 5 fl., I. Braha silvieriu din Crasn'a 4 fl., I. Patrasiu 5 fl., S. Petresculu 5 fl., la unu locu		19	—
List'a Nr. 56 prin d. cav. G. de Giurgiuvanu proprietariu mare din Molnit'a: D. G. de Giurgiuvanu 20 fl. . .		20	—
Sum'a v. a. fl.:		3743	35

(Va urmá.)

*) Rugamu a ne tramite si list'a spre a publicá numele contribuitoriloru. — P. D.

Respunsu la „observatiuni critice“.

(Capetu.)

Nu i place critisantelui ce cuvente amu adusu sub liter'a i). Aici amu se observezu seriosu, ca la liter'a i) si z) amu luatu in consideratiune cuventele incepetórie cu aceste litere, apoi ce se i faca, déca in limb'a romana nu suntu cu i si z cuvente multe, cari se stè in legatura.

Déca nu va mai afla nici unu Abcdariu modernu cu asemenea casuri, ne vomu indreptá gresiél'a pre veuitoriu, numai nu -si pérda patienti'a. Déca critisantele, candu va ajunge aici, nu se va incumetá a le tractá cá se nu pecatuésca, pentru ca nu suntu in legatura, si asia nu cumva se se unga, ieu altu punctu din regule si intrebe pre pruncu, ce cuvente se scriu cu i si ce cu z, éta ca atunci va fi scapatu de necasu si totusi va fi tractatu pre i si pre z.

Cu respectu la observatiunile de sub 1 si 2 presupunendu a fi respunsu pana aici trecu la 3, unde dice, ca „representantii din istori'a naturale si fisica lipsescu cu totulu, ér' istori'a patriei e slabu representata, lu indrumezu se cetésca bucatile: 41, 42, 43, 44, 45, 46 si va afla fisica destula de si nu dupa unu Abcdariu, cum i ar' placé critisantelui se edea; apoi bucatile: 29, 30, 33, 39 etc. cuprindu istori'a naturale; altcum scie critisantele, ca Abcdariulu e manualu de a invetiá a ceti, si nu numai istori'a nat. si fisica, dér' se nu créda, ca le amu eschisu cu totulu; aterna dela dispusetiunea critisantelui, déca lips'a lu va duce si la Abcdariulu meu, cá se spuna pruncilloru, care lucru, de care imperatia se tiene, numai se precépa bietii copilasi, cari invetia a ceti. Nu vede critisantele, ca si romanii transilvani suntu reu representati in diet'a din Pest'a, si totusi se bucura de atatea drepturi frumóse?!

Ce se tiene de istori'a patriei sciu, ca celi mai renumiti invetiatori, chiaru si pentru maturi, nu prea folosescu manuale, acesta o face si critisantele, si totusi mai poftesce atata istoria a patriei, nu astepta pana la legendariu, unde se scia pruncii ceti, altcum va afla si istori'a patriei in bucatile: 39, 40 si 63.

In fine pentru u si i diumetatitu vre póte se giumésca critisantele si dice, ca in „om“ pre u l'amu lasatu afara. Lasatu déra, pentruca amu vrutu se facu silaba, ce nu i place critisantelui, cá se lu necasiescu, si éta ca preste voi'a mea s'a facutu cuventu, silaba dicu, ca-ci cuventulu „omu“, pre care nu l'a vediutu de silaba, urméza dupa ea nemidiulocitu, amu voitu se aratu desclinirea intre silaba si cuventu. „Omu“ numai dupa parerea critisantelui si dupa sunetu formeza cuventu nu inse si dupa ortografia. Era u in cuventulu „a-nu“ (nearticlatu) e u diumetatitu dupa preceperea mea, din care se face intregu numai prin adaugerea articlului, séu si dupa parerea critisantelui. Aici amu aratatu cum se impartu silabele séu cum se impreuna literele in silabe. Amu disu, ca **u** e diumetatitu, precum ar' trebuí se fia, (se nu fia) u finale in verbulu am(u) de 1 persona singul., precum scrie critisantele. (Invetie mai bine a scrie si apoi critiseze.) Asemenea si despre i.

In urma, multiamindu critisantelui, ca prin critisare mi a datu ocasiune de a me esplicá, de si pre scurtu, incheiu cu observarea cá de alta data critisantele se nu si inmultiésca agendele si cu recomandari, i destulu catu i compete, adica critic'a, la recomandari inca nu si a produsu diplom'a autorisatória din Prag'a.

Ceea ce mai amu a rogá si a pretende dela critisante, e modest'a mi cerere, cá de alta data, candu va mai critisá operi de ale mele, se mi decopieze numele asia precum se vede scrisu, ca-ci nu i recunoscu dreptulu de a mi schimba numele.

Gherl'a in 6 Sept. 1871.

Ioane P. Papiu m/p.,
compunatoriulu Abcdariului critisatu.

Institutulu de creditu „Albina“.

Suntemu incunoscientiati dela Sibiiu, ca pentru constatarea resultatului subscrieriloru de actiuni, se va tiené in 15 Octobre a. c. cal. nou la Sibiiu o siedintia plenaria a comitetului fundatoriu, la care voru luá parte atatu ilustritatile loru dnii Mocionesci din Pest'a, catu si dlu Ciparliu dela Blasiu. Déca capitalulu nu se va subscria pana atunci intregu, terminulu de subscriere se va mai prelungí o luna.

Pana acum cei mai mari actionari suntu:

D. Antoniu Mocioni cu 100 actiuni séu diece mii florini.

D. Dr. Alecsandru Mocioni cu 100 actiuni séu diece mii florini.

D. Eugeniu Mocioni cu 50 actiuni séu 5000 florini.

D. Teodoru Papp proprietariu din Lugosiu cu 50 actiuni séu 5000 florini.

Pana in 5 ale curentei, candu ni se scrie aceste sire inca n'au fostu incursu resultatele din Pest'a, de unde s'au facutu avisare, ca si Escentí'a Sa dlu Ladislau B. Popp va partecipá cu 100 actiuni. Intregu numerulu actionariloru mari si mici inse se va puté sci numai dupa 10 Octobre.

Dintre prelatii nostri bisericesci au subscrisu Escelentí'a Sa metropolitulu Vancea (inca nu se scia catu) si d. episcopu din Lugosiu Ioane Olteanu 25 actiuni. Cestu din urma a adresatu totu odata comitetului fundatoriu o scrisóre in termini fórte magulitori, prin care saluta si binecuventa acésta intreprindere pré frumósa si i primite totu sprijinulu din partea sa si a poporului diecesei sale.

Speramu, ca dupa 10 Octobre vomu puté servi publicului cu informatiuni detaiate despre starea si desvoltarea acestei intreprinderi salutari, carea, cá cea d'antaiu si unica, ce o avemu trebe se ne interesèze pe toti fara osebire. —

— Pre candu primimu din mai multe parti spresiuni de indignare pentru neconsiderarea natiunei romane la denumirile presiedintiloru curtiloru judecatoresci, audimu, ca in Fagarasiu se pune la cale unu clubu fraternisatoriu. — Cu pretiulu ignorarei de susu nu credemu, ca -si voru perde capetele ómenii, fara sperantia a si le mai afla. —

Concursu.

Pentru ocuparea posturiloru invetiatoresci la urmatóriele scoli centrali din raionulu fostului regimentu de granitia romanu I, se deschide concursu pana in 15 Octobre 1871.

1. La Cudsiru cu salariu anualu de 300 fl.
2. „ Margineni „ „ 200 fl.
3. „ Lissa „ „ 200 fl.
4. „ Copacelu „ „ 200 fl.
5. „ Vestemu, Lissa, Vaida-Recea, Margineni, Cupacelu si Tintiari cu salariu anualu de cate 150 fl. v. a.

Afara de acésta cortelu in natura séu relutu si lemne.

Toti invetiatorii suntu deobligati a servi doi ani de proba, in care decursu succedendule a dá probe de capacitate, se voru denumí definitivmente si cu dreptu de pensiune.

Limb'a instructiunei e cea romana. Fiiloru de granitiari, pre langa asemenea cualificatiune, li se va dá preferentia.

Mai departe se escrie concursu asemenea pana in 15 Octobre a. c. pentru deferirea unui stipendiu de 600 fl. menitu pentru unu teneru — fiiu de granitiariu — care se va resolví a studiá scientiele pedagogice la una universitate, si se va deobligá dupa absolvare a se aplicá la una séu alta scóla centrala séu la comitetulu administrativu.

Cererile instructe cu documente recerute, suntu a se adresá subsemnatului comitetu.

Sibiiu in 29 Sept. 1871.

Comitetulu administrativu alu fondului scolasticu alu fostiloru granitiari din regimentulu romanu I.

1—2

Cursurile

la bursa in 6 Octt. 1871 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl.	66	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	9 „	44½	„ „
Augsburg	—	—	117 „	50	„ „
Londonu	—	—	118 „	20	„ „
Imprumutulu nationalu	—	57 „	95	„ „	
Obligatiile metalice vechi de 5%			68 „	30	„ „
Obligatiunile rurale ungare			79 „	50	„ „
„ „ temesiane			78 „	—	„ „
„ „ transilvane			74 „	—	„ „
„ „ croato-slav.			— „	—	„ „
Actiunile bancei	—	—	767 „	—	„ „
„ creditului	—	—	288 „	60	„ „

Redactoru respundietoriu
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.